

Par LOB Cēsu vietējo grupu

Cēsu putnu grupa pēc
bišu dzeņu ekspedīcijas.

Foto: S. Laime.

LOB Cēsu vietējā grupa ir dibināta 2014. gada oktobrī ar mērķi apvienot bijušā Cēsu rajona teritorijas dzīvojošos iedzīvotājus, kurus interesē putni un kuri vēlas mērķtiecīgi iesaistīties savvaļas putnu aizsardzībā, izpētē un sabiedrības izglītošanā šajās jomās – gan jau esošos LOB biedrus, gan vēl tikai topošos.

Grupas pastāvēšanas laikā – deviņos mēnešos – aptuveni sākam saprast, kā īstenot šo mērķi tā, lai pašiem būtu interesanti un patīkami, gan kopā vērojot, gan daloties ar individuāliem novērojumiem un uzturot aktīvu komunikāciju grupas iekšienē. Tā kā lielākajai daļai no mums iniciatīva vai entuziasms ir visai gaistošas parādības, tieši šie nosacījumi – vēlme kopā vērot putnus un dalīties – ir kļuvuši par primārajiem grupas pastāvēšanai. Šobrīd esam grupas “kodola” stabilizēšanās periodā, mums pievienojas jauni dalībnieki, daži izvēlas pasīvāku grupas darbības vērošanu no malas, piedaloties tikai sarakstē, taču izrādot vēlmi pievienoties kādai putnu vērošanas ekskursijai.

Grupas darbību aizsākām, uzrunājot zināmos, taču vēl personīgi nepazīstamos putnu vērotājus tuvākajā apkārtnē. Citi mūs atrada paši. Cēsu vietējā grupā darbojas cilvēki, kas jau vairākus gadus piedalās LOB projektos, – Sandis Laime un Ilze Bojāre.

Izveidojam arī interneta vietni grupas jauniešiem: <http://cesuputnugrupa.wordpress.com>.

Kā nākotnes izaicinājumu redzam palielināt grupas sastāvu ar jauniem dalībniekiem – jauniešiem. Kaut arī uzskatām, ka putnu vērošana kā baudījums tomēr izdodas veiksmīgāk, ja dalībnieku skaits ir neliels un lielākā daļa no tiem tiešām interesējas par putniem. Mēs ceram, ka mums drīzumā pievienosies daži aizrautīgi jaunieši, bet ir labi arī tāpat. Kā reiz teica Oskars Keihs: “... tie, kas ar putniem saslīkst pēc 23 gadu vecuma, tie vairs vaļā netīks.” Mēs novērtētu arī iespēju organizēt putnu vērošanas ekskursijas plašākai publikai ar izdales inventāru – binokļiem, kaut arī jau šobrīd notiek grupas dalībnieku savstarpējā apmaiņšanās ar inventāru – kāda vecāka, bet vēl laba binokļa un noteicēja dāvinājums kādam, kam tie nepieciešami. Arī grupas pieredzējušo dalībnieku inventārs ļauj ekskursijām notikt kvalitatīvi, jo ir gan teleskopi un binokļi, gan balsu ierakstītājs un jaudīgs fotoaparāts, un grupas dalībnieku zināšanas neaprobežojas tikai ar putniem, mūsu vidū ir arī mikologs un pāris ģeologu.

Plānojam arī lielāku iesaistīšanos LOB projektos, kāda reģionāla projekta īstenošanu. Paldies LOB vietējo grupu koordinatorei Ilzei Saušai par informāciju, ko saņemam no LOB, kā arī vietējo grupu rokasgrāmatas veidotājiem!

Cēsu vietējās grupas aktivitātes kopš darbības sākuma:

21.11.2014.–31.03.2015. – Konkursa “Putni pie barotavām” norise. Iedzīvotāji tika aicināti vērot putnus savās izvietotajās ziemas barotavās un skaitīt sugas, uzvarēja Lilija Jansone ar 13 novērotām putnu sugām.

17.–18.01.2015. – Ziemeļojošo ūdensputnu uzskaites Cēsu apkārtnē.

10.02.2015. – Pūču un ūpju nakts ar Gaidi Grandānu Priekuļu un Pārgaujas novadā.

26.03.2015. – Pūču vakars Rāmuļos.

18.–19.04.2015. – Starptautiskās Putnu vērošanas dienas Līgatnes dabas takās un Lauciņu karjerā (Cēsīs).

16.–17.05.2015. – Torņu cīņas. LOB Cēsu vietējās grupas komanda ieguva 1. vietu amatieru (4h) grupā. Ilzes Bojāres pārstāvētā komanda “Himantopus Himantopus” un Mārtiņa Platača pārstāvētie “Zalknābji” ieguva attiecīgi 1.

un 2. vietu profesionāļu (24 h) grupā.

27.06.2015. – Torņu cīņu atcere, Cēsu pilsētas putnu saraksta 150. sugas sviņas ar vakarlēpju baudījumu.

23.07.2015. – Daibes diķu apmeklējums. Bridēji nolaistajā Svilumā.

02.08.2015. – Bišu dzeņi Priekuļu novadā.

03.10.2015. – Eiropas Putnu vērošanas dienu 2015 putnu (papīra plastikas) un putnu būru darbnīca Līgatnes amatu centrā, kā arī putnu vērošanas ekskursija Līgatnes apkārtnē.

Līdz gada beigām gan jau vēl paspēsim sarīkot kādas interesantas vietas apmeklējumu vai tematisku vakaru.

Apodziņš *Glaucidium passerinum* pie barotavas ziemā, foto iesūtīts barotavu konkursam.

Foto: A. Valdovskis

Par putnu vērošanas iespējām Cēsīs un to apkārtnē

Lai gan Cēsu rajons daļēji atrodas Gaujas nacionālajā parkā (GNP), kas iekļauts putniem nozīmīgo vietu sarakstā, aktīvākie putnotāji GNP droši vien neiekļautu Latvijas putnošanas vietu TOP 25. Bijušajā Cēsu rajonā nav ievērojamu migrējošo putnu barošanās vietu. Tāpat tam nav jūras robežas. Un tomēr putnošana Cēsu apkaimē var sagādāt pārsteigumus, tāpēc viens no Cēsu vietējās grupas mērķiem ir apzināt putnu vērošanas iespējas un atrast interesantākās putnu vietas bijušajā Cēsu rajona robežās. Skaidrs, ka labākā vieta ir tā, kur iepriekš nav būts, jo tur ir interesantāk, un Cēsu apkārtnē pietiek, kur staigāt, – gan gar straujajām upītēm, gan pa meža takām, gan no vienām mājām uz nākamajām.

Ūdensputnus iesakām vērot Daibē un Bērkrogā, bet dažādi pārsteigumi var būt jebkurā “pļenckā”, ezeriņā vai diķī, kuru Cēsu pusē nav mazums. Meža putnu ziņā izzāgētais

GNP diemžēl vairs nesniedz nekādu lielo baudījumu, tomēr putnus, kas vēl atlikuši, gar Gauju ejot, dzirdēsiet. Jūras putni mums tikai pāri lido, bet pie purva putniem Sudas purvā mēs netiekam lieguma dēļ. Uz Cēsu pusi ārvalstnieki brauc klausīties zaļo ļauķīti, priedīti, priecāties par zivju dzeņiņiem, mazo ērgli, dzeņiem un pūcēm. Piebalga ir kļuvusi populāra ar melno kliju, Līgatne un Amata – ar pelēkajām cielavām un ūdensstrazdiem, Priekuļu novads – ar bišu dzeņiem, Daibe – ar ūpi un iespēju novērot bridējputnus. Dažādiem biotopiem un līdz ar to dažādām putnu sugām bagāta ir arī Cēsu pilsēta, kur kopš 2012. gada sākuma novērotas 157 putnu sugas. Cēsu putnu sarakstu ir veidojis Sandis Laime, tas ir publicēts grupas interneta vietnē: <http://cesuputnugrupa.wordpress.com>.

Cekulzīlītes kauss

Lai arī LOB Cēsu vietējā grupa ir LOB vienība, vēlējamies sevi identificēt individuāli, tāpēc izvēlējamies cekulzīlīti par savu “parakstu”, izveidojot grupas logo. Pēc grupas dalībnieka Oļģerta Tīlika iniciatīvas, logo ir redzams uz Cēsu badmintona komandas kreklīm.

2015. gada ietvaros notiek sacensība starp putnu vērotājiem – “Cekulzīlītes kauss” – ar mērķi noskaidrot visaktīvāko putnu vērotāju bijušajā Cēsu rajonā, veidojot individuālu putnu sugu sarakstu. Uzvarēs tas, kuram sarakstā būs visvairāk novēroto sugu, un balvā iegūst ceļojošo Cekulzīlītes kausu. Visi ir laipni aicināti piedalīties kausa izcīņā!

AGNESE GAILE,
MĀRTIŅŠ PLATACIS
un SANDIS LAIME,
agnesei.gaile@gmail.com

Ūdensstrazdu ekspedīcija Līgatnē.

Foto: I. Bojāre

Mazais ērglis *Aquila pomarina*.

Foto: S. Laime

Summary

LOB Cēsis local group /Agnese Gaile, Mārtiņš Platācis and Sandis Laime/

The LOB Cēsis local group was founded in October 2014 with the aim to unite both existing LOB members and those in the making – people interested in birdwatching, wild bird research and public education in these areas. We are pursuing our objectives so that it will be interesting and pleasant to watch birds together and share individual observations. Although the Cēsis district is partly situated in the Gauja National Park, there is no significant migratory bird feeding area and the district is landlocked. But birdwatching can still bring surprises, as is evident from the Cēsis bird list on our website: <http://cesuputnugrupa.wordpress.com>.